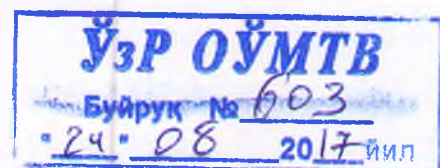


Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5112100 – *Меҳнат таълими* бакалаврият таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент



СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини Ривожлантириш маркази;
- Тошкент давлат педагогика универститети.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
2017 йил «24» 08 даги 603- сонли буйруғи.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур стандартни Ўзбекистон Республикаси ҳудудида расмий чоп этиш ҳукуки Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир

МУНДАРИЖА

Т/р	бет
1. <i>5112100 – Меҳнат таълими бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи</i>	1
1.1. Қўлланиш соҳаси	1
1.2. <i>5112100 – Меҳнат таълими бакалавриат таълим йўналиши бўйича касбий фаолиятлари таснифи</i>	1
2. <i>5112100 – Меҳнат таълими бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар</i>	3
2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	3
2.2. <i>5112100 – Меҳнат таълими таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари</i>	4
3. <i>5112100 – Меҳнат таълими бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар</i>	5
3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	5
3.2. <i>5112100 – Меҳнат таълими бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми</i>	7

1. 5112100 – *Меҳнат таълими* бакалаврият таълим йўналишининг умумий таснифи

5112100 – *Меҳнат таълими* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг ўқув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади. Фан дастурларининг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «бакалавр» малака(даража)си ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилади.

Ўқув режа ва фан дастурининг меъёрий муддати, ўқиш шакли ва мос малака(даража)си I-жадвалда келтирилган.

I-жадвал

Ўқув режа ва фан дастурининг муддати ва битирувчиларнинг малака(даража)си

Ўқув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даража)	Ўқув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Бакалавриятнинг ўқув режа ва фан дастури	Бакалавр	4 йил

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби 5112100 – *Меҳнат таълими* таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалаврият таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаби асосида ўқув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3. Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур таълим йўналиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилари;

– таълим йўналишининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

– ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

– битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтиҳон комиссиялари;

– олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

– таълим йўналиши(таркиби)нинг бакалаврият таълим йўналишларидан бирини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган абитуриентлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 5112100 – *Меҳнат таълими* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг таснифи

1.2.1. 5112100 – *Меҳнат таълими* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5112100 – *Меҳнат таълими* бакалаврият таълим йўналиши-умумий ўрта таълим мактаблари, ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари учун бакалаврият таълим

йўналиши бўйича педагогик кадр жараёнида фойдаланиладиган фанлар, педагогик фаолият воситалари, усуллари, методлари;

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармок илмий-тадқиқот институтларида ҳамда мустақил тадқиқотчи сифатида илмий-педагогик тадқиқот ишлари билан шугулланиш;

оммавий ахборот воситалари, давлат бошқаруви органлари, бошка давлат ва нодавлат муассасаларида касбий фаолият юритиш каби комплекс масалалар мажмуасини камраб олади.

1.2.2. 5112100 – Меҳнат таълими таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг объектлари:

- таълим жараёни; ўқитишнинг педагогик технологиялари ва методлари;
- таълимнинг назарий масалалари; ўқитиш методикаси;
- лойиҳалаштириш асосида ўқув жараёнини бошқариш технологиялари, маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини лойиҳалаштириш ва ташкил этиш жараёни, шахсий ва касбий ахборот майдонини шакллантириш жараёни, мактабдан ташқари таълим муассасалари таълим-тарбия жараёни; таълим соҳасидаги муаммолар ва уларнинг ечимларини топишни ташкил этиш жараёни; таълимни бошқариш ва педагогик жараёнини ташкил этиш;

- мос ихтисослик бўйича илмий-тадқиқот жараёнлари, маънавий-маърифий тарғибот ишлари жараёнлари.

5112100 – Меҳнат таълими таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолияти қўйидагиларни камраб олади:

– умумий ўрта таълим мактабларида меҳнат таълими фанларидан, ўрта махсус касб-ҳунар коллежларида касбий фанлардан ўрнатилган тартибда дарс бериш;

– умумий ўрта таълим мактаблари, касб-ҳунар коллежларидан ташқари муассасаларда тарбиячи бўлиб ишлаш;

– таълим тизимида кабинет мудури, лаборант ва унга тенглаштирилган лавозимларда ишлаш;

– касб ҳунар таълим муассасаларида ўқув устаси бўлиб ишлаш;

– касбий таълим ўқитувчиси мос таълим йўналишлар бўйича таълимни амалга оширувчи вазирликлар, унинг тармоқ бошқармалари ва муассасаларида методист бўлиб ишлаш;

– педагогика ва техника фанлар йўналишидаги илмий-тадқиқот ташкилотларида кичик илмий ходим бўлиб ишлаш;

– умумий ўрта таълим муассасаларида ва мактабдан ташқари таълим муассасаларида ишлаш;

– маҳаллий уз-ўзини бошқариш органлари ҳамда жойлардаги маънавият ва маърифат марказларида ишлаш.

1.2.3. 5112100 – Меҳнат таълими таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари

- педагогик;
- илмий-тадқиқот;
- маънавий-маърифий;
- ташкилий-бошқарув;
- ишлаб чиқариш фаолияти;

Таълим йўналиши йўналишлари бўйича тайёрланган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълим йўналиши бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари:

Битирувчилар касбий қайта тайёрлашдан ўтгандан кейин олий, умумий ўрта таълим, ўрта махсус ва касб-хунар таълим муассасаларида таълимнинг ваколатли бошқарув органлари томонидан аниқланадиган турдош (соҳага мос) фанларни ўқитиш имкониятига эга бўлади.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5112100 – Меҳнат таълими таълим йўналиши бўйича бакалавр **5A112101 – Меҳнат таълими** магистратура мутахассислиги бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда магистратурада ўқишни давом эттириши мумкин.

Шунингдек, ўрнатилган тартибда тадқиқотчилик асосида илмий-тадқиқот ишларини олиб бориши мумкин.

2. 5112100 – Меҳнат таълими таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар:

– дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар асосларини, жорий давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши;

– Ватан тарихини билиши, маънавий миллий ва умуминсоний кадриятлар масалалари юзасидан ўз фикрини баён қила олиши ва илмий асослай билиши, миллий истиклол ғоясига асосланган фаол ҳаётий нуқтаи назарга эга бўлиши;

– табиат ва жамиятда кечаётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;

– инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга, атроф муҳитга муносабатини белгиловчи ҳуқуқий ва маънавий мезонларни билиши, касб фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;

– ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган билиши ўз касб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;

– электрон ахборот таълим муҳитида таълим жараёнини педагогик лойиҳалаштириш;

– тегишли бакалаврият йўналиши бўйича рақобатбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;

– янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;

– битта хорижий тилни эркин сўзлашув даражасида эгаллаган бўлиши;

– соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тасаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиқиштириш уқув ва қўникмаларига эга бўлиши керак.

Бакалавр:

• таълим йўналиши бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;

• тегишли бакалаврият йўналиши доирасида таъинланган мутахассислик бўйича магистратурада олий таълимни давом эттиришга;

• кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қўшимча касб таълими олиш учун тайёрланади.

2.2. 5112100 – Меҳнат таълими таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари педагогик фаолиятида:

таълим мазмунини белгилаш тамойиллари ва мезонларига риоя этиш, ўқув материалларини танлаш ва тизимлаштиришга доир замонавий ёндашувларни ҳисобга олиш, ўқув материалларини моделлаштириш;

яхлит педагогик жараёнинг умумий қонун, қонуният ва тамойилларига амал қилиш, таълим-тарбия жараёнида психологик, ташкилий, психологик, дидактик, социологик ва кибернетик қонуниятларнинг уйғунлигига эришиш;

таълим-тарбия жараёни таркибий қисмлари (мақсад, натижа, мазмун, шакл, метод ва восита)нинг ўзаро алоқадорлиги ва умумийлигини ҳисобга олиш;

таълим-тарбия жараёнини ташкил этишнинг асосий ва ёрдамчи шаклларида унумли фойдаланиш; ўқувчиларнинг бўш вақтини самарали ташкил этиш ва ўтказиш;

талабаларнинг креатив салоҳиятини таълим тизимини ахборотлантириш жараёнида шакллантириш ва ривожлантириш;

таълим-тарбиянинг хилма-хил методларини, замонавий педагогик технологияларни оқилона танлай олиш, ижодий ёндашув асосида метод ва технологияларнинг миллий менталитетга мослигини таъминлаш *қобилиятларига эга бўлиши керак.*

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда таълим йўналишларидаги фанлар ва уларни ўқитиш методикасига оид мавзуларда тадқиқот олиб бориш;

интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда кидириш ва топиш;

таълим йўналишларидаги фанларга оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл илмий-тадқиқот ютуқларини ўрганиш;

илмий-тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;

маълумотларни жамлаш, қайта тайёрлаш, мавзу бўйича илмий маълумотларни тизимли таҳлил қилиш;

тадқиқот натижалари ва ишланмаларини татбиқ этиш *қобилиятларига эга бўлиши керак.*

Маънавий-маърифий фаолиятида:

маънавий-маърифий ишларни режалаштира олиши, уни ташкил этиш методикасини эгаллаш, ўқувчилар онгига миллий истиқлол ғоясини сингдириш;

ўқувчиларда мафкуравий ва ахборот хуружларига қарши иммунитетни юзага келтириш метод ва технологияларини билиши;

глобаллашув шароитида кечаётган жараёнларда ахборот коммуникация технологияларининг ўрни ва таъсири ҳақида тушунтириш ишларини олиб бориш;

маҳаллаларда маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича индивидуал суҳбат ўтказиш;

миллий урф-одат ва маросимларни ўтказишда, умуминсоний кадриятлар, меҳр-мурувват, бағрикенглик, ватанпарварлик, садокат каби юксак инсоний фазилатларни очиб бериш *қобилиятларига эга бўлиши керак.*

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

педагогик ва ахборот технологиялардан фойдаланган ҳолда ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш механизмларини ишлаб чиқиш;

атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;

жамоада ижтимоий ва маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш ва бошқариш;

фикрлар ҳар хил бўлган шароитда тўғри қарор қабул қилиш;

бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишнинг натижаларини баҳолаш *қобилиятларига эга бўлиши керак.*

3. 5112100 – Меҳнат таълими бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

5112100 – Меҳнат таълими бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инobatга олган ҳолда ишлаб чиқилиши ва талабаларнинг куйидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:

гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий;
математик ва табиий-илмий;
умумкасбий;
ихтисослик;
қўшимча.

Касб фаолияти кўникмаларини эгаллаш учун малака амалиётлари ўтилиши назарда тутилиши шарт.

Ўқув режалар мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши шарт.

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўқув фанларига оид бир қанча масалалар ва муаммолар бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши лозим.

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасига мувофиқ равишда яқиний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

Ўқув режага киритиладиган ихтисосликка оид фанларнинг амалий ва лаборатория машгулотлари олий таълим муассасаси, базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

Назария ва амалиёт яхлитлигини таъминлаш учун талабаларнинг малакавий амалиётлари таълим муассасалари, базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

3.1. Ўқув режа фанлари блокларини мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар блоки:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг бакалаврият таълим йўналишлари ўқув режаларидаги гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар блокига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

Математик ва табиий-илмий фанлар блоки:

умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими билан узвийлик ҳамда узлуксизликни инobatга олган ҳолда билишнинг математик усуллари, информатика ҳамда ахборот тўплаш, уларни қайта ишлаш ва узатиш усулларининг жамиятдаги ўрни ва аҳамияти ҳақида олий даражадаги тасаввурларни шакллантириши;

қошотнинг табиий объект эканлиги ва унинг эволюцияси; табиий фанларнинг ўзаро фундаментал бирлиги; замонавий табиий ҳодисаларни тадқиқ этиш конценцияси; табиатдан оқилона фойдаланиш ва инсон фаолиятининг экологик тамойиллари; табиатга путур стказмайдиган технологиялар яратиш истикболлари ҳақидаги илмий тасаввурларни шакллантириши;

муайян билим соҳаси учун зарур бўлган фундаментал фанларни чуқур ўрганишнинг илмий ва назарий асосларини таъминлаши;

ўқув-тарбиявий жараённинг комплекс хусусиятга эга эканлигини эътиборга олган ҳолда, ахборот технологияларини жорий этишни интегратив ёндашув асосида ташкил этиш малакасини таркиб топтириши;

ўқитишнинг илмийлиги ва кўрғазмалилигини таъминлаш мақсадида ахборот технологияларининг мультимедиа имкониятларидан унумли фойдаланишга ўргатиши;

замонавий ахборот технологиялари муҳотида ўқув жараёнларини лойиҳалаштиришда ўқитишни индивидуаллаштириш, интенсивлаштириш ва оптималлаштиришга эришиш малакаларини шакллантириши;

Ўқитишнинг самарадорлиги ва натижавийлигини таъминлаш мақсадида, ахборот-коммуникация технологиялари воситаларини тизимли, маънавий кетма-кетликда қўллаш қобилиятини таркиб тоштириши;

интернет воситасида талабаларнинг мустақил ишларини ташкил этиш, веб-квестларни яратиш ҳамда уларни ўқув жараёнига татбиқ этиш малакасини шакллантириши;

математика дунёни билишнинг ўзига хос усули, унинг тушунчалари ва тасаввурларининг умумийлиги ҳақида;

талабаларга бакалаврият таълим йўналишининг назарий ва амалий масалаларини еча олишга етарли бўлган математик аппаратни эгаллаши ва уни қўллашни шакллантириш;

тарбия жараёнида турли ёшдаги болалар ва ўсмирлар организмнинг ўзига хос хусусиятларини эътиборга олиш, зарарли одатлар, гиёҳвандликни олдини олиш, ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлашнинг тиббий – гигиеник асослари ҳақида билим, кўникма ва малакаларни шакллантириш;

тарбия жараёнида болалар ва ўсмирлар соғлигини ҳимоя қилиш, ўрта махсус ва касб-хунар коллеждлар шарт - шароитлари, жиҳозланиши ва ўқув юкларининг организмга таъсирини ўрганиш;

бакалаврларни экология ва табиатни муҳофаза қилиш ҳақидаги асосий тушунчалар, экологик муаммолар, бу муоммоларни ўз вақтида ижобий ҳал қилиш учун экологик маълумотга эга бўлишлари;

табиат қонуनларидан хабардор бўлишлари, табиат билан жамият ўртасидаги узвий боғлиқликнинг туб моҳиятларини англаб етишлари.

Умумқасбий фанлар блоки:

математик ва табиий-илмий фанлар билан ихтисослик фанлар ўртасида илмий ва назарий боғлиқликни таъминлаши;

ихтисослик фанларни ўрганиш ва чуқур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумқасбий билимларни, амалий кўникма ва ўқувларни шакллантириши;

таълим олувчиларнинг умумқасбий маданияти ва интеллектини ривожлантириши;

умумқасбий вазифаларни ҳал этишда фан ва таълимнинг замонавий муаммоларига доир билимлардан фойдаланишга тайёрлаш ҳамда муваффақиятли амалга оширишга доир ахборий-дидактик таъминотни яратиш малакасини таркиб топтириши;

қасбий фаолиятнинг илмий соҳасидаги ўзгаришларни англаш, таҳлил этиш, умумлаштириш, аниқ хулосалар қабул қилиш кўникма ва малакаларини шакллантириши;

замонавий таълим ва инновацион тенденцияларни ҳисобга олган ҳолда, қасбий ўз-ўзини ривожлантириш йўналишларини белгилаб бериши;

бирламчи манбалар асосида қасбий билимларни ривожлантириш, қасбий шаклланиш ва ижтимоийлаштириш имкониятини тақдим этиши;

чизмачилик ва муҳандислик графикасига оид билимларни шакллантириш, модели тасаввурларни тажриба усуллари ва олишган натижаларни қайта ишлаш йўриқларига оид билимларни амалда қўллаш кўникмаларини таъминлаши;

психика, шахс, фаолият, мулоқот, билиш жараёнлари, иродавий сифатлар, ҳиссий ҳолатлар, индивидуал-хусусиятларга доир билим, кўникма ва малакаларни шакллантириш, ҳамда бўлажак педагог мутахассислар тамонидан психик тараққиёт қонуниятлари, даврлари, механизмлари, омиллари ва шарт-шароитлари ҳақидаги замонавий илмий билимнинг ўзгартирилишини ташкил этиш;

психологиянинг моҳияти, психика ва онг тушунчалари, психик жараёнлар, ҳолатлар, хусусиятлар, психик ривожланиш ва унинг ўзига хос хусусиятлари, ёш даврлари таснифи, психик тараққиётнинг турли босқичлари учун хос психофизиологик ва психологик хусусиятлар ҳақидаги билимлар билан қуроллантириш;

бўлажак ўқитувчиларни замонавий педагогик фанининг назарий-тарихий асослари ва ўқитувчи маҳоратига доир билимлар билан қуроллантириш, Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги Қонуни ва “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”

талаблари асосида таълим-тарбия жараёнини оқилона ташкил этиш, педагогик меросдан самарали фойдаланиш, реал таълим амалиётида юксак педагогик маҳорат ва ўқитувчи нутқи маданиятини намоён эта олишга ўргатиш;

талабаларни Кадрлар тайёрлаш миллий дастури асосида ўқувчиларни маънавий-ахлоқий тарбиялаш ва таълимни самарали ташкил этишга ўргатиш;

технология фани методикасига оид ўқув-тарбия жараёнини самарали ташкил этиш ва бошқариш, ўқув-меъёрий ҳужжатлар билан ишлаш ҳамда таълим олганликни ташхис этиш қонуният ва тамойиллари билан таништириш;

умумтаълим мактаб ўқувчиларини касбга йўналтиришга оид касбий билдим, ўникма ва малакаларни шакллантириш;

Ўзбек миллий халқ хунармандчилиги тарихи ва уй рўзгор асосларига оид билим, кўникма ва малакаларни шакллантириш;

электротехника, радиотехника ва электроника, материалшунослик ва конструкцион материаллар, механизациялаш, автоматлаштириш ва робототехника асослари бўйича кўникма ва малакаларни шакллантириш;

стандартлаш, сертификация ва метрология, материалларни кесиб ишлаш, асбоблар ва станокларнинг тузилиши ва ишлаш принцинга оид билим, кўникма ва малакаларни шакллантириш;

глобал доирада таълим тизими ривожланишининг ҳолати, асосий йўналишлари ва қонуниятларини таҳлил этиш, миллий ва ҳудудий ўзига хосликлардаги умумий кўринишларни очиқ бериш, халқаро педагогик тажрибанинг ижобий ва салбий жиҳатлари, миллий педагогик маданиятни бойитиш шакл ва методларини аниқлаштириш;

талабаларни ўқитувчи фаолиятида касбий маҳоратнинг тутган ўрни, мазмун-моҳиятига доир назарий билимлар ҳамда педагогик фаолиятнинг турли кўринишларида ўқитувчининг муомала маданияти, оғзаки ва ёзма нутқ маданияти, ўқувчилар билан алоқа ўрнатиш ва мулоқотга кириша олиш методикасини тўлиқ ўзлаштиришларига эришиш лозим.

Ихтисослик фаилар блоки:

бакалавриат таълим йўналиши бўйича мувофиқ касб фаолияти соҳаларида эришилган асосий ютуқлар, муаммолар ва уларнинг ривожланиш истикболлари ҳақида тасаввур ҳосил қилиши;

тегишли бакалавриат таълим йўналиши бўйича махсус билимларни, касб фаолияти кўникмалари ва уқувларини шакллантириши;

технология ва дизайн, сервис хизматига оид касбий ва илмий йўналишлари билан таништириш, касб фаолияти хусусиятлари, фаолиятнинг устувор жиҳатлари, малакавий талаб ҳамда эгалланиши зарур бўлган асосий малакаларни таркиб топтириши;

касбий-йўналтирилган талаблар, ижтимоий маданий сифатлар, мутахассисликка хос бўлган сифатлар (касбий йўналганлик, билимдошлиги, касбий лаёқат)ни ривожлантириши;

бўлажак касбий фаолият индивидуал методининг асоси сифатида, ўқув-педагогик ҳаракатларнинг репродуктив ва ижодий усулларини шакллантириш; муҳим касбий сифатларни ривожлантириш, касбий ва шахсий ўзини ривожлантириш эҳтиёжини юзага келтириши;

аниқ педагогик вазиятда маълум масалаларни ажратиб олиш ва уларни ҳал қилиш усули сифатида педагогик тафаккурни ривожлантириши;

талабанинг муайян магистратура мутахассислиги бўйича келгусида таълимни давом эттиришга онгли муносабатда бўлишига қўмаклашишни *таъминлаши лозим.*

Ихтисослик фаиларининг дастурларини ишлаб чиқишда буюртмачиларнинг талаблари эътиборга олинади

Кўшимча фаилар блоки

талабаларнинг бакалавриат таълим фаилари бўйича кўшимча равишда чуқур билим олишга бўлган эҳтиёжини қондириши;

меҳнат бозорида рақобатбардошликни таъминлашни ҳамда таълим хизматлари соҳалари ривожини жадаллаштириши;

жамиyatни педагогизациялаш шароитида педагогик профилактикани ташкил этиш ва амалга ошириш малакасини таркиб топтириши;

касбий фаолият стратегияси ва тактикасини тўғри танлай олиш, касбий нуқтаи назарнинг барқарорлигини таъминлаши;

таълим сифатига қўйилаётган талаблар ва меҳнат бозори конъюнктураси тез ўзгараётган шароитда бакалаврият таълим йўналишлари бўйича ўқув режалар ва фанлар дастурларининг мослашувчанлигини таъминлашни лозим.

Танлов фанлари:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

3.2. 5112100 – Меҳнат таълими бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкласининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 36 соатгача қилиб белгиланиши лозим.

Ўқишнинг норматив муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланади:

- назарий таълим - 63 - 70%;
- аттестация - 8 - 10 %;
- таътил - 12 - 16 %;
- малака амалиёти - 6 - 12 %;
- битирув малакавий иши - 2-3%.

Назарий таълим ҳажми “Гуманитар” билим соҳасига мувофиқ фанлар блоклари бўйича қуйидагича тақсимланади:

- гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар 15 - 23 %;
- математик ва табиий-илмий фанлар 8 - 25 %;
- умумкасбий фанлар 33 - 50 %;
- ихтисослик фанлар 10 - 15 %;
- қўшимча фанлар 5 - 7 %.

Таълим йўналишининг «Умумкасбий фанлар» ёки «Ихтисослик фанлар» блоки таркибидаги фанларга мос бўлган «Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар» ва «Математика ва табиий-илмий фанлар» блоки фанлари учун ажратилган ўқув юклама ҳажми мазкур таълим йўналиши ўқув режасининг «Умумкасбий фанлар» ёки «Ихтисослик фанлар» блоки таркибига ўтказилиши мумкин.

Ўқув йилида таътил даврининг умумий ҳажми 6 - 10 ҳафта қилиб белгиланади.

5110100-Математика ўқитиш методикаси йўналиши бўйича таълим дастурининг тузилиши

Т/р	Фаилар блоклари ва интеграллаштирилган курслар	Умумий юкламанинг ҳажми соатларда
1.00	Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фаилар	1102
2.00	Математик ва табиий-илмий фаилар	948
2.01	Математика	270
2.02	Компютер графикаси	198
2.03	Физика	212
2.04	Кимё асослари	68
2.05	Ёш физиологияси ва гигиена	68
2.06	Экология ва табиатни муҳофаза қилиш	132
3.00	Умумқасбий фаилар	3674
3.01	Умумий психология	266
3.02	Умумий педагогика	298
3.03	Технология фанини ўқитиш методикаси	344
3.04	Қасб хунарга йўналтириш	212
3.05	Чизма геометрия ва муҳандислик графикаси	196
3.06	Техник механика	328
3.07	Халқ хунармадчилиги	70
3.08	Гидравлика ва иссиқлик техникаси	130
3.09	Уй-рўзгор асослари	174
3.10	Электротехника, радиотехника ва электроника	238
3.11	Материалшунослик ва конструкцион материаллар	162
3.12	Стандартлаш, сертификация ва метрология	130
3.13	Материалларни кесиб ишлаш, асбоблар ва станоклар	126
3.14	Механизациялаш, автоматлаштириш ва робототехника асослари	182
3.15	Технология таълими практикуми	566
3.16	Техник ижодкорлик ва дизайн	170
	<i>Таълим фаилари</i>	82
4.00	Иқтисодлик фаилари	1104
4.01	Технология ва дизайн	496
4.02	Сервис хизмати	496
	<i>Таълим фаилари</i>	112
5.00	Қўшимча фаилар**	516
	ЖАМИ	7344
	Малака амалиёти	756
	Битирув малакавий иши	270
	Аттестациялар	918
	ЖАМИ	1944
	ҲАММАСИ	9288

Библиографик маълумотлар

УДК: 002: 651. 1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

Давлат таълим стандарти, малака талаблари, ўқув режа, компетенция, модуль, касбий фаолият соҳаси, касбий фаолият объекти, касбий фаолият тури, амалиёт, амалиёт объекти, кадрлар сифати, юклама, юклама хажми

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари
хамда кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги
Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини
ривожлантириш маркази



Директор _____

Б.Рахимов

2017 йил «14» 08

Тошкент давлат педагогика университети

Ректор _____

Ш.Шарипов

2017 йил «14» 08



КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
Янги дастурлар ва ўқув адабиётларининг жорий этилишини назорат қилиш
Бош бошқармаси бошлиғи



М.Ў.

О.Исмоилов

2017 йил «15» 08

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
ЎМКХТМ директори ўринбосари

_____ **Ф.Ризаев**

2017 йил «15» 08



М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси
Халқ таълими вазирлиги
Республика таълим маркази директори

_____ **И.Зокиров**

2017 йил «14» 08



М.Ў.

**Тошкент давлат педагогика университети 110000-Педагогика таълим соҳаси
бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура
мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб
чиқувчилар ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида
КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ**

Тошкент ш.

« 12 » 08 2017 й.

Биз қуйидаги имзо кўювчилар – Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази Давлат таълим стандартларини такомиллаштириш ва таълим йўналишларини бирхиллаштириш бошқармаси бошлиғи ўринбосари Р.М.Рустамов, Республика таълим маркази директори И.Зокиров ва ТДПУ ўқув ишлари бўйича проректори Д.У.Эргашевлар олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази, халқ таълими вазирлиги ходимлари ҳамда ТДПУнинг профессор-ўқитувчилари биргаликда “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқилганлиги, муҳокама қилинганлиги ҳамда ушбу ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларининг мазмуни билан танишиб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқилишида кадрлар истеъмолчилари Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, ўрта махсус, касб-хунар таълим маркази ва Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги томонидан қўйилган талаблар инобатга олинди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ҳайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да белгиланган вазифалар ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

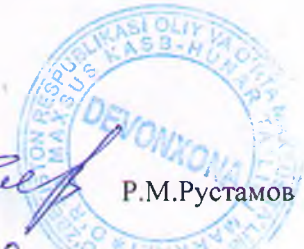
110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари фан дастурлари ҳамда бошқа ҳужжатларни яратиш учун асос ҳисобланади.

Ишлаб чиқилган 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази Давлат таълим стандартларини такомиллаштириш ва таълим йўналишларини бирхиллаштириш бошқармаси бошлиғи ўринбосари

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги Республика таълим маркази директори

ТДПУ ўқув ишлари бўйича проректор



Р.М.Рустамов

И.И.Зокиров

Д.У.Эргашев

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Хайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да белгиланган вазифаларни амалга ошириш учун Тошкент давлат педагогика университетида амалдаги “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича такомиллаштирилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режаларини турдош Олий таълим муассасалари билан

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Тошкент ш.

“12” 08 2017 й.

Қатнашдилар: Қ.Ядгаров - ЖиззахДПИ ўқув ишлари бўйича проректори, Н.Жўраев - ҚўқонДПИ ўқув ишлари бўйича проректори, Н.Р.Баракаев – ГулистонДУ ўқув ишлари бўйича проректори, Д.Бойтиллаев – НаманганДУ ўқув ишлари бўйича проректори, М.М.Ибрагимов – ҚКДУ ўқув ишлари бўйича проректори, Д.Давлетов – Математика ўқитиш методикаси кафедраси муdiri, Р.Тургунбаев – Умумий математика кафедраси муdiri в.б, С.Турсунов – Информатика ўқитиш методикаси кафедраси муdiri, Б.Нуриллаев - Физика ва астрономия ўқитиш методикаси муdiri в.б., Н.Бозоров - Кимё ўқитиш методикаси кафедраси муdiri, Г.Шахмурова - Биология ўқитиш методикаси кафедраси муdiri, Г.Турсунбоева - Ботаника кафедраси муdiri, Н.Алимқулов - География ўқитиш методикаси кафедраси муdiri, Д.Маматқулов - Зоология ва анатомия кафедраси муdiri, Н.Сафаев – Педагогика ва умумий психология кафедраси муdiri, Н.Комилова – Психология кафедраси муdiri, Н.Юнусова – Мактабгача таълим методикаси кафедраси муdiri, Д.Нуркелдиева – Махсус таълим методикаси кафедраси муdiri, З.Ахмедова – Коррекцион педагогика кафедраси муdiri в.б., З.Абдужаббарова – Инглиз тили назарияси ва ўқитиш методикаси кафедраси муdiri, М.Мирзаахмедов – Инглиз тили амалий курси кафедраси муdiri, М.Махмудова - Рус тили ва уни ўқитиш методикаси кафедраси муdiri в.б., Ю.Матенова - Рус адабиёти ва уни ўқитиш методикаси кафедраси муdiri, З.Илхомов - Ўзбекистон тарихи ва тарих ўқитиш методикаси кафедраси муdiri, Н.Жамолов - Миллий гоё ва маънавият асослари кафедраси муdiri, К.Туленова – Ижтимоий-иқтисодий фанлар кафедраси муdiri в.б., Г.Анорқулова – Касб таълими методикаси кафедраси муdiri, Р.Муллахмедов – Мехнат таълими ва дизайн кафедраси муdiri, Н.Тапимов – Мухандислик графикаси ва уни ўқитиш методикаси кафедраси муdiri в.б., Р.Халилов – Тасвирий санъат ва уни ўқитиш методикаси кафедраси муdiri, Л.Набиуллина – Ахборот технологиялари кафедраси муdiri, А.Холиков – Бошланғич таълим методикаси кафедраси муdiri в.б., У.Раджабов – Жисмоний маданият кафедраси муdiri в.б., Қ.Панжиев – мусика таълими кафедраси муdiri ва таклиф этилганлар.

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Хайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да белгиланган вазифаларни амалга ошириш бўйича Тошкент давлат педагогика университети ижодий ишчи гуруҳлари томонидан тайёрланган “Олий

таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режаларининг муҳокамаси:

Сўзга чиқди: Д.Эргашев – маълумки, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Хайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида амалдаги “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича такомиллаштирилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режаларини яратиш зарурияти туғилди. ТДПУнинг ишчи гуруҳи ва профессор-ўқитувчилари томонидан, “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ишлаб чиқилган. Янги яратилган малака талаблари ҳамда ўқув режаларини ушбу йиғилишда муҳокама қилишимиз зарур. Мазкур масала юзасидан ТДПУда олиб борилган ва амалга оширилган ишлар билан батафсил танишин зарур бўлади.

Эшитилди: А.А.Хўжаев – университет ўқув-услугий бўлими томонидан барча кафедра мутахассисларийи жалб қилган ҳолда директив ҳужжатлар асосида 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режаларини лойиҳалари қайта ишлаб чиқилди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари университет масъул ходимларидан иборат ишчи гуруҳлар томонидан яратилди:

- | | |
|-----------------|---|
| Ш.С.Шарипов | - Тошкент давлат педагогика университети ректори, Ишчи гуруҳ раиси; |
| Д.У.Эргашев | - Ўқув ишлари бўйича проректор, раис ўринбосари; |
| Д.Давлетов | - Математика ўқитиш методикаси кафедраси мудир; |
| Р.Тургулбаев | - Умумий математика кафедраси мудир в.б.; |
| С.Турсунов | - Информатика ўқитиш методикаси кафедраси мудир; |
| Б.Нуриллаев | - Физика ва астрономия ўқитиш методикаси мудир в.б.; |
| Н.Бозоров | - Кимё ўқитиш методикаси кафедраси мудир; |
| Г.Шахмурова | - Биология ўқитиш методикаси кафедраси мудир; |
| Г.Турсунбоева | - Ботаника кафедраси мудир; |
| Н.Алимқулов | - География ўқитиш методикаси кафедраси мудир; |
| Д.Маматқулов | - Зоология ва анатомия кафедраси мудир; |
| Н.Сафасв | - Педагогика ва умумий психология кафедраси мудир; |
| Н.Комилова | - Психология кафедраси мудир; |
| Н.Юнусова | - Мактабгача таълим методикаси кафедраси мудир; |
| Д.Нуркелдиева | - Махсус таълим методикаси кафедраси мудир; |
| З.Ахмедова | - Коррекцион педагогика кафедраси мудир в.б.; |
| З.Абдужаббарова | - Инглиз тили назарияси ва ўқитиш методикаси кафедраси мудир; |
| М.Мирзаахмедов | - Инглиз тили амалий курс кафедраси мудир; |
| М.Махмудова | - Рус тили ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудир в.б.; |
| Ю.Матенова | - Рус адабиёти ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудир; |
| З.Илхомов | - Ўзбекистон тарихи ва тарих ўқитиш методикаси кафедраси мудир; |
| Н.Жамолов | - Миллий ғоя ва маънавият асослари кафедраси мудир; |
| К.Туленова | - Ижтимоий-иқтисодий фанлар кафедраси мудир в.б.; |
| Г.Анорқулова | - Касб таълими методикаси кафедраси мудир; |
| Р.Муллахмедов | - Меҳнат таълими ва дизайн кафедраси мудир; |

- Н.Ташимов - Мухандислик графикаси ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудири в.б;
 Р.Халилов - Тасвирий санъат ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
 Л.Набиуллина - Ахборот технологиялари кафедраси мудири;
 А.Холиқов - Бошлангич таълим методикаси кафедраси мудири в.б.;
 У.Раджабов - Жисмоний маданият кафедраси мудири;
 Қ.Панжиев - Мусика таълими кафедраси мудири;

Кун тартибдаги масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Тошкент давлат педагогика университетида ишчи гуруҳлар томонидан тайёрланган **110000-Педагогика таълим соҳаси** бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари: “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунилари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ҳайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да белгиланган вазифалар ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги, асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган Олий ва ўрта махсус таълим ҳамда Халқ таълими вазирликларидан экспертизадан ўтказилганлиги инобатга олинсин.

2. **110000-Педагогика таълим соҳаси** бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режаларини тайёрлашда турдош ОТМларининг таклифлари ҳисобга олинганлиги таъкидлансин.

3. **110000-Педагогика таълим соҳаси** бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқлатиш учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш марказига топширилсин.



Мажлис раиси

Котиб

Ш.С.Шарипов

А.А.Хўжаев

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналиши бўйича
Мувофиқлаштирувчи Кенгаш Педагогика таълим соҳалари бўйича
ўқув-услубий бирлашмаси йўналишининг 5 -сонли

БАЁННОМАСИДАН КЎЧИРМА

Тошкент ш.

“15” 08 _____ 2017 й.

Қатнашдилар: **Бирлашма раиси – Ш.С.Шаринов**
Ўқув-услубий бирлашма котиби: А.А.Хўжаев
Аъзолари: - ўқув-услубий бирлашманинг 23 нафар аъзосидан 21 нафари,
таклиф этилганлар 16 нафар.

КУН ТАРТИБИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Хайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат педагогика университетида “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режаларини муҳофаза қилиш ҳамда уларни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

Эшитилди: Ўқув-услубий бирлашма раиси Ш.С.Шаринов:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Хайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида ишчи гуруҳ аъзолари томонидан, “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режаларини таянч олий таълим муассасаси ТДПУнинг ишчи гуруҳи ва малакали профессор-ўқитувчилари томонидан, “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари такомиллаштирилганлиги ҳақида ахборот берди. уларни муҳофаза қилиш ҳамда ушбу такомиллаштирилган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йўналиш катнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: КўқДПИ ўқув ишлари бўйича проректори Н.Жўраев, университет профессорлари Б.Абдуллаева, Н.Муслимов, доцентлар Н.Алимқулов, П.Комилова, А.Садиковалар сўзга чиқиб, 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини билдирдилар.

Эшитилди: Университет ўқув ишлари бўйича проректори Д.Эргашев:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Хайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси

Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида ишчи гуруҳ аъзолари томонидан такомиллаштирилган малака талабларида таълим соҳасини ривожлантиришда рўй бераётган иқтисодий ислохатлар тўлалигича ўз аксини топди, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тасдиқлаш учун тавсия этиш мумкин, - деб фикр билдирди.

“Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари республикадаги асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, Ўзбекистон педагогика фаилари илмий-тадқиқот институти ҳамда турдош олий таълим муассасалари билан келишилган, ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун вазирлик қошидаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув услубий бирлашмалари фаолиятини мувофиқлаштирувчи кенгашга тақдим этилса бўлади.

Кун тартибдаги мазкур масала бўйича йигилишда билдирилган фикр-мулохазалар ва таклифлар асосида

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Турдош олий таълим муассасалари (ОТМ) вакилларини ҳамда университет профессор-ўқитувчиларини жалб қилган ҳолда Тошкент давлат педагогика университетида ташкил этилган Ижодий ишчи гуруҳлар томонидан ишлаб чиқилган 110000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Хайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да белгиланган вазифалар асосида ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича ишлаб чиқилган 110000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун турдош ОТМлари манфаатдор вазирликларида экспертгадан ўтказилганлиги таъкидлансин (110000-Педагогика таълим соҳасига кадрлар истеъмолчилари (Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва Халқ таълими вазирлиги) томонидан қўйиладиган умумий малака талаблари, “Келишув баённомалари”, “Келишув далолатномалари” билан расмийлаштирилган ва малака талабларга илова қилинади).

3. Экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аниқланган камчилик ва таклифлар малака талабларининг яратилишида инобатга олинсин.

4. 110000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқлаш тавсия этилиши учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини мувофиқлаштирувчи кенгаш муҳокамасига тақдим этилсин.

Бирлашма раиси

Масъул котиб

Ш.С.Шаринов

А.А.Хўжаев

**5112100 – Меҳнат таълими бакалаврият таълим йўналишининг
малака талабларига**

ТАҚРИЗ

Кадрлар тайёрлаш соҳасидаги давлат сиёсати инсоннинг интеллектуал ва маънавий-ахлоқий тарбияси билан узвий боғлиқ равишда узлуксиз таълим тизими орқали ҳар томонлама ривожланган шахсни таркиб топтиришни кўзда тутди. Узлуксиз таълим тизимида таълим жараёни ташкил этилишининг таҳлили кўрсатишича ўқув фанлари бўйича машғулотларда ўқувчининг қандай шаклланиши унга таъсир этувчи ўқитувчининг касбий билим, кўникма ва малакаларнинг даражасига боғлиқ.

5112100 – Меҳнат таълими бакалаврият таълим йўналишининг малака талабларида умумтаълим мактаблари учун “Технология” фани ўқитувчиларини тайёрлашда уларда шакллантирилиши лозим бўлган касбий билим, кўникма ва малакаларга қўйилган талаблар, уларнинг касбий ва шахсий камолотини таъминлаш учун зарур педагогик шарт-шароитларни яратиш, ўқитувчининг касбий компетентилигини қўйилган талаблар келтирилган.

5112100 – Меҳнат таълими бакалаврият таълим йўналишининг малака талабларида кадрлар тайёрлаш сифатига қўйилган талаблар, битирувчи касбий фаолият мазмуни ва касбий фаолият олиб бориши объектлари белгилаб берилган.

Шунингдек малака талабларида иш берувчилар талаблари асосида 5112100 – Меҳнат таълими таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари, педагогик, илмий-тадқиқот, маънавий-маърифий, ташкилий-бошқарув, ишлаб чиқариш фаолияти билан умумтаълим мактабларида, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида, нодавлат таълим муассасаларида, илмий тадқиқот институтларида фаолият олиб боришлари мумкинлиги кўрсатилган.

5112100 – Меҳнат таълими бакалаврият таълим йўналишининг малака талаблари кўрсатилган таълим йўналишига мос келади ва уни чоп этишга тавсия этаман.

**Низомий номидаги ТДПУ
хузуридаги педагогик кадрларни
қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш
тармоқ маркази директори
педагогика фанлари доктори, профессор**



Н.А.Муслимов

**5112100 – Меҳнат таълими бакалавриат таълим йўналишининг
малака талабларига**

ТАҚРИЗ

Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурини амалиётга жорий этишда илмий салоҳиятли кадрларни ўрни беқиёсдир. Ҳозирги кунда кадрларни тайёрлаш жараёнини самарадорлигини таъминлаш масаласига алоҳида эътибор берилмоқда.

5112100 – Меҳнат таълими бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларида умумтаълим мактаблари учун “Технология” фани ўқитувчиларини тайёрлашда уларда шакллантирилиши лозим бўлган касбий билим, кўникма ва малакалар билан бир қаторда уларнинг касбий ва шахсий камолотини таъминлаш учун зарур педагогик шарт-шароитларни яратиш, ўқитувчининг касбий компетентлигини таъминлашга қаратилган мезонлар келтирилган.

Мазкур 5112100 – Меҳнат таълими бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларида кадрлар тайёрлаш сифатига қўйилган талаблар билан бир қаторда битирувчи касбий фаолият мазмуни ва объектлари белгилаб берилган.

Шунингдек малака талабларида иш берувчилар талаблари асосида 5112100 – Меҳнат таълими таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари, педагогик, илмий-тадқиқот, маънавий-маърифий, ташкилий-бошқарув, ишлаб чиқариш фаолияти билан умумтаълим мактабларида, ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида, нодавлат таълим муассасаларида, илмий тадқиқот институтларида фаолият олиб боришлари мумкинлиги кўрсатилган.

5112100 – Меҳнат таълими бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари кўрсатилган таълим йўналишига мос келади ва уни чоп этишга тавсия этаман.

Низомий номидаги ТДПУ
“Касб таълими методикаси”
кафедраси доценти



С.А.Болтабоев
tasdiqlavman Nizomiy nomli
TDPU ilmiy Kengashining
kotibi

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талабларини ишлаб чиқишига

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқишда:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Хайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”га асосланганлиги.

110000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқишда таълим соҳасининг битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан қўйиладиган малака талаблари ҳисобга олинди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари малака талаблари бўйича “Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар” блоки 15-23%, “Математика ва табиий-илмий фанлар” блоки 8-25%, умумқасбий фанлар блоки 33-50%, ихтисослик фанлар блоки 10-15% ни ташкил этди. Қўшимча фанлар блоки 5-7% ни ташкил этди ва ўзгармаган ҳолда қолди. Шунингдек, магистратура мутахассисликларининг малака талаблари бўйича “Умумметодологик фанлар” блоки 25-30%, “Мутахассислик фанлари” блоки 45-55% ни ташкил этди. Таълим фанлари блоки 15-30% ни ташкил этди ва ўзгармаган ҳолда қолди.

Ушбу малака талаблари “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазибаларига мос, таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармонларини амалга оширишга йўналтирилган.

Малака талабларини ишлаб чиқишда мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаблари асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий компетентлик шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаблари халқаро тажриба, техника, технология, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари, иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиёт қўядиган талабларни ҳисобга олган ҳолда яратилди.

Малака талаблари шахснинг ҳар томонлама ривожланишини ҳисобга олган ҳолда узвийлик ва изчилликнинг мужассамлигини таъминлашга қаратилди.

Ўқув юқамасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларига тажрибада синовдан ўтган таълим ва ишлаб чиқаришнинг илгор меъёрлари киритилди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодий соҳаларнинг модернизациялашуви шароитида кадрлар истеъмолчилари талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этилишига тегишли шароитлар яратилди.

ТДПУ ўқув ишлари бўйича проректор



Д.У.Эргашев

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талабларини ишлаб чиқишда олий маълумотли кадрлар тайёрлашнинг хорижий тажрибаларидан фойдаланилганлиги ҳақида

МАЪЛУМОТНОМА

Ушбу 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талаблари лойиҳасини ишлаб чиқишда АҚШ, Буюк Британия, Германия, Хитой халқ Республикаси, Япония, Корея ва бошқа хорижий мамлакатлар олий ўқув юртларида педагогика таълим соҳаси учун кадрлар тайёрлаш тажрибасидан фойдаланилди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талаблари лойиҳасини ишлаб чиқишда хорижий мамлакатларда педагогик кадрлар тайёрлаш вақтининг кўп қисми малака амалиётини ўтказишга сарфланиши танқидий таҳлил қилинди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги 3-сонли Қарори асосида стандартнинг янги лойиҳасида бакалаврият таълим йўналишлари талабаларининг малака амалиётларини ўтказиш муддати 14 ҳафта қилиб олинди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талаблари асосида кадрлар тайёрловчи олий ўқув юртларида бакалаврият талабалари илмий-тадқиқот ишларига жалб этилишини инобатга олиб, малака талабларида илмий-тадқиқот фаолияти ҳам назарда тутилган. Илғор хорижий мамлакатлардаги педагогика таълим соҳаси бўйича кадрлар тайёрловчи олий таълим муассасаларида ўқитиладиган фанлар номини ҳисобга олиб, ўқув режасида фан блоклари таркиби янгиланди.

Хорижий мамлакатларда олий педагогика таълим соҳаси бўйича кадрлар тайёрловчи таълим муассасалари талабаларининг келгуси фаолиятини ҳисобга олиб уларнинг танлови бўйича фан ўрганиш имкониятини бериш, яъни таълимни демократлаштиришни назарда тутишни эътиборга олиб, ушбу 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг ўқув режасидаги танлов фанлари ҳажми олдинги авлод ўқув режасига нисбатан оширилди.

Педагогика таълим соҳаси бўйича илмий ва илмий-педагогик кадрлар тайёрлашда хорижий тажрибадан кенг фойдаланиш мақсадида малака талабларда магистратура талабалари учун мамлакатимиз ҳамда хорижий илмий ва таълим муассасаларида стажировка ўтказилиши мўлжалланган.







ТДПУ ўқув ишлари бўйича проректор



2008

Д.У.Эргашев

**5112100 –Мехнат таълими бакалавриат таълим йўналиши бўйича
малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқувчи ишчи гуруҳ
таркиби**

№	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзолари Ф.И.Ш.	Лавозими,илмий даражаси ва унвони, иш жойи	имзо
1.	Эргашев Д.У.	Низомий номидаги ТДПУ ўқув ишлари бўйича проректор, п.ф.н.доц.	
2.	Аноркулова Г.М.	Низомий номидаги ТДПУ касб таълими методикаси кафедраси мудири, п.ф.н.доц.	
3.	Болтабаев С.А.	Низомий номидаги ТДПУ касб таълими методикаси кафедраси доценти, п.ф.н.	
4.	Якубова Х.	Низомий номидаги ТДПУ касб таълими методикаси кафедраси катта ўқитувчиси	
5.	Маматов Д.	Низомий номидаги ТДПУ касб таълими методикаси кафедраси катта ўқитувчиси	
6.	Зарипов Л.	Низомий номидаги ТДПУ касб таълими методикаси кафедраси ўқитувчиси	

Ректор



Ш.С. Шарипов

Ўқув ишлари бўйича проректор




Д.У.Эргашев

Декан



Я.У.Исмадияров

Ўзбекистон Республикаси Олий ва Ўрта махсус таълим вазирлигининг Тошкент давлат педагогика университети бакалаврият таълим йўналиши учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг бакалаврият таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака (касбий компетенциялик) талаблари

Бакалаврият таълим йўналиши		Бакалаврият таълим йўналишлари учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг бакалаврият таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака (касбий компетенциялик) талаблари
Шифри	номи	
5112100-	Мехнат таълими	<p>Касбий фаолиятнинг соҳалари: умумий ўрта таълим мактаблари, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари учун бакалаврият таълим йўналиши бўйича педагогик кадр жараёнида фойдаланиладиган фанлар, педагогик фаолият воситалари, усуллари, методлари; Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида ҳамда мустақил тадқиқотчи сифатида илмий-педагогик тадқиқот ишлари билан шугулланиш; оммавий ахборот воситалари, давлат бошқаруви органлари, бошқа давлат ва нодавлат муассасаларида касбий фаолият юритиш каби комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.</p> <p>Касбий фаолиятнинг объектлари: - таълим жараёни; ўқитишнинг педагогик технологиялари ва методлари; - таълимнинг назарий масалалари; ўқитиш методикаси; - лойиҳалаштириш асосида ўқув жараёнини бошқариш технологиялари, маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини лойиҳалаштириш ва ташкил этиш жараёни, шахсий ва касбий ахборот майдонини шакллантириш жараёни, мактабдан ташқари таълим муассасалари таълим-тарбия жараёни; таълим соҳасидаги муаммолар ва уларнинг ечимларини топишни ташкил этиш жараёни; таълимни бошқариш ва педагогик жараёнини ташкил этиш; - мос ихтисослик бўйича илмий-тадқиқот жараёнлари, маънавий-маърифий тарғибот ишлари жараёнлари.</p> <p>Касбий фаолиятнинг турлари:</p> <ul style="list-style-type: none"> • педагогик; • илмий-тадқиқот; • маънавий-маърифий; • ташкилий-бошқарув; • ишлаб чиқариш фаолияти; <p>Касбий фаолиятнинг умумий малака талаблари: –умумий ўрта таълим мактабларида мехнат таълими фанларидан, ўрта махсус касб- хунар коллежларида касбий фанлардан ўрнатилган тартибда дарс бериш; –умумий ўрта таълим мактаблари, касб-хунар коллежларидан ташқари муассасаларда тарбиячи бўлиб ишлаш; –таълим тизимида кабинет мудир, лаборант ва унга тенглаштирилган лавозимларда ишлаш; –касб хунар таълим муассасаларида ўқув устаси бўлиб</p>

ишлаш;

– касбий таълим ўқитувчиси мос таълим йўналишлар бўйича таълимни амалга оширувчи вазирликлар, унинг тармок бошқармалари ва муассасаларида методист бўлиб ишлаш;

– педагогика ва техника фанлар йўналишидаги илмий-тадқиқот ташкилотларида кичик илмий ходим бўлиб ишлаш;

– умумий ўрта таълим муассасаларида ва мактабдан ташқари таълим муассасаларида ишлаш;

– маҳаллий ўз-ўзини бошқариш органлари ҳамда жойлардаги маънавият ва маърифат марказларида ишлаш.

Бакалавр:

• таълим йўналиши бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;

• тегишли бакалаврият йўналиши доирасида танланган мутахассислик бўйича магистратурада олий таълимни давом эттиришга;

• кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида кўшимча касб таълими олиш учун тайёрланади.

2.2. 5112100 – Мехнат таълими таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари педагогик фаолиятида:

таълим мазмунини белгилаш тамойиллари ва мезонларига риоя этиш, ўқув материалларини танлаш ва тизимлаштиришга доир замонавий ёндашувларни ҳисобга олиш, ўқув материалларини моделлаштириш;

яхлит педагогик жараёнининг умумий қонун, қонуният ва тамойилларига амал қилиш, таълим-тарбия жараёнида гносеологик, ташкилий, психологик, дидактик, социологик ва кибернетик қонуниятларнинг уйғунлигига эришиш;

таълим-тарбия жараёни таркибий қисмлари (мақсад, натижа, мазмун, шакл, метод ва восита)нинг ўзаро алоқадорлиги ва умумийлигини ҳисобга олиш;

таълим-тарбия жараёнини ташкил этишнинг асосий ва ёрдамчи шаклларида унумли фойдаланиш; ўқувчиларнинг бўш вақтини самарали ташкил этиш ва ўтказиш;

талабаларнинг креатив салоҳиятини таълим тизими ахборотлантириш жараёнида шакллантириш ва ривожлантириш;

таълим менежменти бўйича билим ва кўникмаларни шакллантириш ва ривожлантириш;

таълим-тарбиянинг хилма-хил методларини, замонавий педагогик технологияларни оқилона танлай олиш, ижодий ёндашув асосида метод ва технологияларнинг миллий менталитетга мослигини таъминлаш қобилиятларига эга бўлиши керак.

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда таълим йўналишларидаги фанлар ва уларни ўқитиш методикасига оид мавзуларда тадқиқот олиб бориш;

интернет тармогида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;

		<p>таълим йўналишларидаги фанларга оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл илмий-тадқиқот ютуқларини ўрганиш;</p> <p>илмий-тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;</p> <p>маълумотларни жамлаш, қайта тайёрлаш, мавзу бўйича илмий маълумотларни тизимли таҳлил қилиш;</p> <p>тадқиқот натижалари ва ишланмаларини татбиқ этиш қобилиятларига эга бўлиши керак.</p> <p>Маънавий-маърифий фаолиятида:</p> <p>маънавий-маърифий ишларни режалаштира олиши, уни ташкил этиш методикасини эгаллаш, ўқувчилар онгига миллий истиқлол ғоясини сингдириш;</p> <p>ўқувчиларда мафкуравий ва ахборот хуружларига қарши иммунитетни юзага келтириш метод ва технологияларини билиши;</p> <p>глобаллашув шароитида кечаётган жараёнларда ахборот коммуникация технологияларининг ўрни ва таъсири ҳақида тушунтириш ишларини олиб бориш;</p> <p>маҳаллаларда маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича индивидуал суҳбат ўтказиш;</p> <p>миллий урф-одат ва маросимларни ўтказишда, умуминсоний кадриятлар, меҳр-мурувват, бағрикенглик, ватанпарварлик, садоқат каби юксак инсоний фазилатларни очиб бериш қобилиятларига эга бўлиши керак.</p> <p>Ташкилий-бошқарув фаолиятида:</p> <p>педагогик ва ахборот технологиялардан фойдаланган ҳолда ишлаб чиқариш жараёнилари мониторинги ва сифатини баҳолаш механизмларини ишлаб чиқиш;</p> <p>атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;</p> <p>жамоада ижтимоий ва маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш ва бошқариш;</p> <p>фикрлар ҳар хил бўлган шароитда тўғри қарор қабул қилиш;</p> <p>бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишнинг натижаларини баҳолаш қобилиятларига эга бўлиши керак.</p>
--	--	--

“5112100- Меҳнат таълими ” бакалаврият таълим йўналиши бўйича малака талабининг халқаро миқёсидаги бошқа таълим йўналишлари малака талаблари билан қиёсий таққослаш

Бакалавриатурада таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалавриатура)	Жанубий Корея Республикаси (бакалавриатура)	Германия (бакалавриатура)
1.	Бошланғич	Умумтаълим мактаблари ва академик лицей ва касб-хунар коллеждаридан сўнг	Ўрта мактабни битиргандан сўнг	Ўрта мактабни битиргандан сўнг
2.	Давомийлиги	4 йил	5 йил	3 йил
3.	Таълим олувчилар сони	20-25	20	20
4.	Ўқиш жойлари	Таълим муассасаларининг илмий тадқиқот бўлимларида, илмий тадқиқот институтларида, илмий муассасалар ва ўқув юртларининг тадқиқот бўлимларида ўтказилади.	Университетда хомийлик қиладиган институтларда	Университет кафедрасида талабаларнинг йўналиши ва илмий тадқиқот мавзуларига тааллуқли бўлган институтларда
5.	Таълим берувчилар	Университетда фаолият юритаётган профессор-ўқитувчилар	Университетда фаолият юритаётган илмий унвонга эга бўлган малакали ўқитувчилар ва хорижий мутахассисларни жалб этилади	Университетда фаолият юритаётган илмий унвонга эга бўлган соҳа мутахассислари ва хорижий мутахассисларни жалб этилади
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, ДТМ, кафедра мудири, бириктирилган бошқа профессор-ўқитувчилар	Факультет раҳбарияти ва тегишли кафедра мудири ва ўқитувчилар	Факультет деканати, кафедра мудири, профессор ўқитувчи ўзига берилган талабалар билан индивидуаль тарзда фаолият юритади

Бакалавриатурада таълим жараёни таркиби

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси бакалавриатура	Жанубий Корея Республикаси (бакалавриатура)	Германия (бакалавриатура)
1.	Назарий таълим	Кафедрадаги ўқитувчилар томонидан назарий билимлар талабаларга берилади	Асосан талабалар ўзларининг йўналишлари бўйича профессор-ўқитувчиларнинг маърузаларига қиради.	Асосий қисми факультетда маъруза курслари кўринишида ўтказилади.
2.	Амалий таълим	Таълим муассасасида, ўқув устахонасида	Университет кафедралари қошидаги махсус лабораторияларда,	Таълим муассасасида ва Университет кафедралари қошидаги махсус лабораторияларда Университет кафедралари қошидаги махсус лабораторияларда

3.	Илмий тадқиқот ишлари	Бакалавриатурада таълим олувчилар танлаган мавзуси бўйича битирув малакавий ишлари асосан кафедра шароитида амалга оширилади. Кафедра ёки бошқа кафедра профессор-ўқитувчилари (маслаҳатчи) илмий раҳбар этиб тайинланади. Илмий излаш давомида илмий мақолалар, тезислар ёзиш, республика ва халқаро илмий ажуманларда иштирок этиш ва маъруза қилиш билан шугулланадилар.	Илмий иш бўйича кафедра ёки ўзининг мавзуси бўйича бошқа мутахассис билан турли институтларда оширилади. Бакалавриатдаги ўқиш жараёнида илмий раҳбар танланади.	Кафедра профессор-ўқитувчилари раҳбарлигида, илмий дастурлар доирасида тадқиқот ишлари амалга оширилади. Илмий иш давомида рефератлар тақдим қилиши, конференцияларда иштирок қилиши ва илмий иш мавзуси бўйича журналга мақола ёзиши мумкин.
4.	Мустақил таълим	Талабалар назарий машғулотлар, амалий кўникмалар ва илмий ишлари бўйича асосий база ва бошқа таълим муассасаларида яратилган шароитлардан (тарқатма материаллар, кутубхона, интернет тармоғи ва бошқа) фойдаланган ҳолда ўз билимларини оширишлари мумкин.	Талабалар турли мавзуларда мустақил изланадилар ва семестрлар якунида хулосаларини профессор-ўқитувчиларга тақдим этадилар (мақола, тақдимот)	Талабалар мустақил таълимда журналларга қаида 2-3 мақола ёзадилар. Мослаштирилган барча шарт-шароитлардан кенг фойдаланишлари мумкин.
5.	Таълим жараёнида баҳолаш	Талабаларнинг назарий ва амалий кўникмалар, илмий-тадқиқот ишлари бўйича билимларини баҳолаш бакалавриат босқичида жорий, оралик, якуний баҳо кўринишида ва ҳар ярим йиллик ва йиллик аттестация кўринишида амалга оширилади. Якуний давлат имтиҳон саволлари оғзаки, ёзма, тест кўринишида ва амалий кўникмаларни намоён этиш кўринишида талаб қилинади.	Семестрлар давомида асосий фаглардан белгиланган амалий, семинар машғулотлари орқали кредит йиғиб борадилар.	Талабаларнинг жорий билими, компетенцияси ва ўзлаштириши оралик тест саволлари орқали, билимларни даврий оғзаки кўринишида текшириш, цикллار бўйича ҳар ярим йилда ёзма тест кўринишида амалга оширилади.

Бакалавриатурада таълим жараёнини мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекистон Республикаси	Муддати	Жапоний Корея	Муддати	Германия	Муддати
Меҳнат таълими ўқитиш методикаси	6-8 семестр	sciences, technology and society	4 ой	didactics of vocational education	9 ой
Касб ҳунарга йўналтириш	6-7 семестр	oriented programming	4 ой		9 ой
Чизма геометрия ва муҳандислик графикаси	3-4 семестр	general surveying	8 ой	Art	5 ой
Техник механика	3-4 семестр	apued mechanics	4 ой	technical mechanics	4 ой
Халқ ҳунармадчилиги	6-семестр	-	4 ой	handcraft	4 ой

Гидравлика ва иссиқлик техникаси	5-семестр	hydrology		Hydraulic and thermal engineering	4 ой
Уй-рўзгор асослари	6-7 семестр	-		handcraft and homemaking	6 ой
Электротехника, радиотехника ва электроника	5-6-семестр	-		Elektrotechnics	4 ой
Материалшунослик ва конструкцион материаллар	1-семестр	constructural material	4 ой	Materials	4 ой
Стандартлаш, сертификация ва метрология	5-семестр	-		Standartization, certification and metrology	4 ой
Материалларни кесиб ишлаш, асбоблар ва станоклар	6-семестр	-		metal cutting machine	4 ой
Механизациялаш, автоматлаштириш ва робототехника асослари	7-8-семестр	structural mechanics	4 ой	Robotics	4 ой
Технология таълими таълими	1-3 семестр	basic surveying and practics	6 ой	practices	6 ой
Техник ижодкорлик ва дизайн	7-8- семестр	creative thinking training	4 ой	Design	4 ой
Технология ва дизайн	3-7 семестр	System design of infrastuuction	6 ой	-	

Изох: Халқаро тажрибадан келиб чиққан ҳолда ўқув режада куйидагича ўзгартиришларни амалга оширилди: «информатика ва ахборот технологияси» фанини "Компьютер графикаси" фани билан алмаштирилди. "Метрология, стандартлаш ва сертификация" фани "Стандартлаш, сертификация ва метрология" номи билан ўзгартирилди. Республикамиздаги асосий ўқув адабиётлари "Метрология, стандартлаш ва сертификация" деб номланган. Хориж ўқув режаларида ҳам "Стандартлаш, сертификация ва метрология" (Standartization, certification and metrology) деб келтирилган. "Материалшунослик" фани "Материалшунослик ва конструкцион материаллар" фани билан ўзгартирилди. "Мехнат таълими методикаси" фанининг 50% миқдори бевосита танланган мумтаълим мактабларида олиб борилиши мақсадга мувофиқ деб ҳисоблаймиз.